

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Évesre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack...

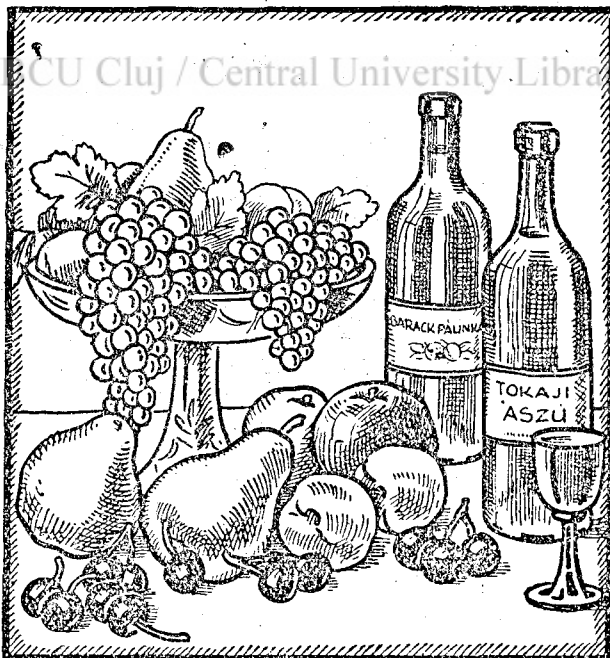
Beszámoltunk olvasóinknak arról a meleg fogadtatásról, amiben az angol trónörököszt részesítették Magyarországon.

Az angol trónörököszt a világ „első vendégének” nevezik. Ez azt jelenti, hogy nálánál előkelőbb és tekintélyesebb vendég nincs a földön. Ahol ő megjelenik, ott mesebeli királyfinak tekintik és egy is bánnak vele. Nem esoda, hiszen a világ legnagyobb birodalmának, az angol birodalomnak trónörököse. Az angol birodalomnak a Föld minden világrészében hatalmas tartományai vannak, kereskedelme és ipara az egész világot uralja. A külpolitikában is óriási sulya van az angol nemzetnek. Évszázadok hosszú sora óta, úgy intézik az angol külpolitikuskok a nagy birodalom külpolitikai kérdéseit, hogy abból Angliának mindig haszna van. A világ közvéleménye előtt Anglia az utóbbi időben különösen azért vált rokonszenvesse, mert kis nemzetek pártfogójául szegődött.

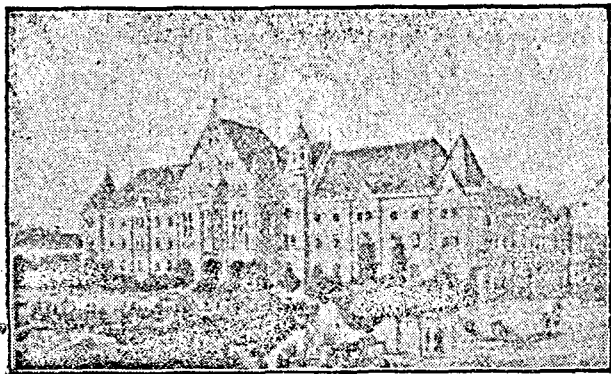
Ennek a mesebeli birodalomnak mesebeli királyfiját, mesebeli szeretettel várta Magyarország. Az angol királyfit, mikor *Budapest*en szállodai lakosztályának fogadószobájába ér-

kezett, *szóló szőlő, mosolygó alma és csengő barack fogadta*. A gyönyörű hamvas, friss gyümölcs a legszebb köszöntés volt a herceg számára. Nagy része van ennek a mesebeli eledelnek abban, hogy az angol királyfi két nap helyett négy napot töltött *Budapest*en.

Az angol királyfinak felajánlott friss magyar gyümölcs tanulságos gondolatokat ébreszt lelkünkben. A friss gyümölcsöt *kecskeméti* gyümölcstermelők küldötték a királyfi számára. Ismeretes, hogy *Kecskemét* vidékén milyen magas fokon áll a gyümölcstermelés. Nemcsak almát, szőlőt és barackot, hanem meggyet is vonat-számra szállítanak külföldre. A *kecskeméti* gyümölcstermelők tehát közös elhatározással hatalmas hűtőházat építettek, ahol a friss

gyümölcsöt hónapokig olyan állapotban tudják tartani, mint hogyha akkor szedték volna le a fáról. Óriási gazdasági jelentősége van ennek! Télen, amikor arannyal fizetik külföldön a friss gyümölcsöt, áruba bocsátják a *kecskeméti* gyümölcstermelők az eladó gyümölcsöt, ami addig a hűtőházban állott. Természetes dolog, hogy ilyen módon tiszteres árat érnek el termékeikért. De hogy ennek

Kecskemét: a városháza.

nemcsak gazdasági jelentősége van, mindenél jobban igazolja az angol királyfinak felajánlott *szőlő szőlő, mosolygó alma és csengő barack* esete, amely talán örökös becsülést ébresztett Anglia leendő királyában a magyar gazdák iránt.

Az angol trónörökös elutazása előtt a gyönyörű fekvésű Margit-szigeten kijelentette, hogy *soha életében nem érezte magát olyan*

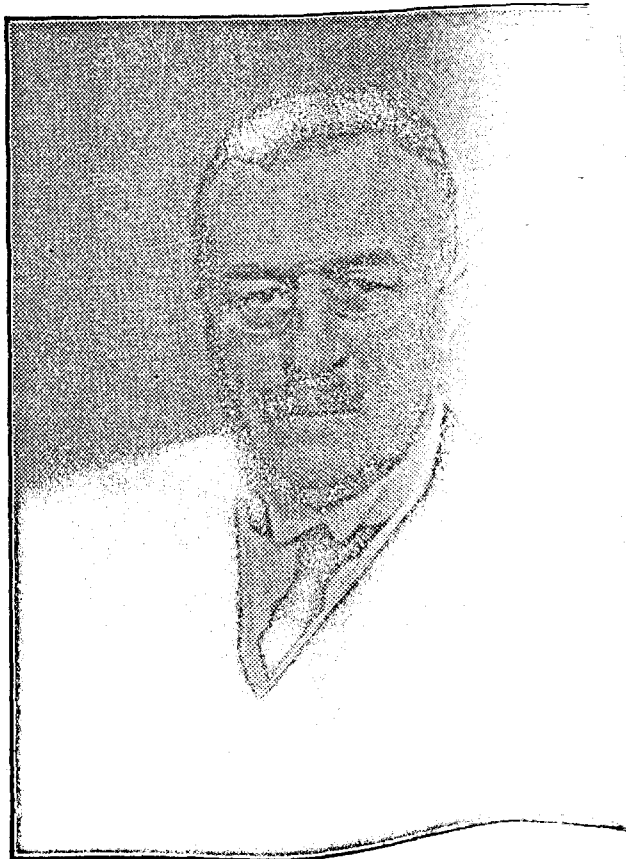
jól utazásai közben, mint Budapesten. A királyfi különös dicsérettel emlékezett meg a magyar gyümölcstermelők és szőlősgazdák termékeiről. Kijelentette, hogy a kecskeméti barack-pálinkánál és a tokaji asszunál fölségesebb italt nem ismer.

Nagyon érdekes körülmények között utazott el az angol trónörökös Budapestről. A vonat indulásának ideje már elmúlt, de a trónörökös még mindég nem mozdult az asztaltól, ahol magyaros vacsoráját fogyasztotta el. Végre is negyedórával a vonat szabályszerű indulási ideje után kihajtatott az állomásra.

A vonat természetesen megvárta a királyfit. Kívánsága szerint a határig egy magyar hegedűművész utazott vele, aki magyar dalokat játszott a vonaton. Az angol trónörökös a viszontlátásig búcsuzott Budapesttől, kijelentette, hogy májusban vagy legkésőbb júniusban megint ellátogat Magyarországra. Ki tudja, akkor a magyarok milyen új meglepetésekkel fogják fogadni?

BCU Cluj / Hedín Sven. Cluj

A világ tudományos egyesületei most ünnepelték a híres Ázsia-kutatónak, Hedín Svennek hetven éves születési évfordulóját. Hedín svéd származású ember. Már kora ifjúságában kutatásokat végzett Perzsiában és Mezopotámiában. Később a svéd király segítségével nagyobb kutató utazásokat rendezett belső Ázsiában. Itt Ázsiának ismeretlen részeit kutatta fel. A híres tudós a világháború alatt a központi hatalmak érdekében nagy irodalmi munkásságot fejtett ki. Meglátogatta többször a központi hatalmak csapatait a keleti fronton. A kiváló kutató jelenleg is úton van és fiatalos erővel végzi a fárasztó tudós munkát. — Kutatásainak eredményeit különben magyar tudósok is nagy figyelemmel kísérik. Ma már egyre jobban bebizonyosodik, hogy a magyarság bölcsője nem Ázsiában, hanem Európában, a Volga folyó felső vidékén volt. De kétségtelen, hogy a magyarral rokon népek húnok, avarok, kúnok, törökök Ázsiából indultak hódító útjaikra s a közös ősmiveltésnek emlékei ott kerülnek felszínre, Ázsia homokkal borított, s rombadólt városaiban. Sven Hedín ezt az ősturáni földet kutatja és tárja föl a tudomány számára.

Külföld

Horvát diákok szidalmazták Jugoszláviát. Március elsején ötven-hatvan főből álló diákcsoport kivonult a Sestina melletti temetőbe, hogy koszorút helyezzen Pascin Ante, híres horvát vezér sírjára. Visszafelé jövet a diákcsoport államellenes dalokat énekelt és hangosan szidalmazta Jugoszláviát. A rendőrség szétverte a tüntető csapatot. Dulakodás támadt a diákok és a rendőrök között, minek következtében két diák megsebesült. A rendőrség kilenc diákot letartóztatott.

Horthy Miklós ünneplése. A napokban mult tizenöt esztendeje, hogy Horthy Miklóst Magyarország kormányzójává választotta a nemzetgyűlés. Az évforduló alkalmával a magyar lapok magaslatos cikkekből ünneplik Horthy kormányzót. Legfőbb érdemének mondják, hogy Magyarországot a forradalmak zürzavaraiból kivezette, alkotmányos életét visszaállította, az erkölcsöt, nemzeti becsületet győzelemre segítette. Lelkes hangon emlékeznek meg feleségéről is, aki jótékonyágával védőangyalává lett az inséges családoknak.

Egyezmény a közös érdekek védelmére. Manolescu-Strunga külföldi utazásai alkalmával megállapította, hogy a román termékek mindenütt erős versenyt folytatnak a magyar termékekkel. Miután ez a verseny egyik ország számára sem előnyös, Strunga felhívta erre a magyar kormány figyelmét. Most megérkezett a válasz, mely szerint a magyar kormány készséggel elfogadja a javaslatot és hajlandó tárgyalásokat kezdeni a további versengés eikerülésére. Amennyiben a

JÓ SAJTOT CSAK JÓ TEJOLTÓVAL
LEHET KÉSZÍTENI.

A „SCHWEIZI TEJOLTÓ”

nem romlandó, megízlehető. — Vigyázzunk a névvel!
Gyártja **EGGER & Co. R.T.** Vegyészeti gyár CLUJ

Ugyanott kapható a „Sajtkészítés Kézikönyve”
15 lei előfizes beküldése ellenében.

rövidesen megkezdődő tárgyalásokon bebizonyul a két állam közös érdeke, lehetséges, hogy megegyezést kötnek Románia és Magyarország azonos termékeire vonatkozólag. A versenyt egyébként főleg a gabonatermékeknel és gyümölcsféléknél állapították meg.

Átadták a Saar-vidéket a németeknek. A németek öröme, amit a Saar-vidéken lefolyt szavazás szerzett nekik, most vált teljessé. Március elsején ugyanis a tartományt ünneplésen visszaadták a németeknek. Az átadást Aloisi olasz megbízott végezte, az ötvételt Frick német birodalmi miniszter hajtotta végre. Az olasz megbízott az átadás alkalmával beszédet mondott, melyben azt a reményét fejezte ki, hogy a Saar-vidék ügyének a rendezése nagy mértékben hozzájárult a béke megszilárdításához. A német belügyminiszter válaszában hangoztatta, hogy ez a történelmi esemény rendkívüli mértékben hozzájárul ahhoz, hogy Németországnak volt ellenfeleihez való viszonyát megjavítsa és barátságossá tegye.

A nap későbbi óráiban a németek további ünnepeket rendeztek a tartomány fővárosában. Ezekben már Hitler is résztvett és nagy beszédet mondott, amelyet a rádió is közvetített.

— Boldog vagyok, mondotta, hogy itt ünnepelem a Saar-vidék németiségének felszabadulását és ismét kifejezhetem Németország köszönetét. Elérkezett az idő, mikor Németországot ismét tiszteli a világ! Hitler különben széleskörű kegyelmet hirdetett azok számára, akik a francia megszállás idején vétségeket követtek el.

Merénylet okozta az amerikai léghajó pusztulását? Amint mi is megirtuk, a Maccon nevű, óriás léghajó szerencsétlenség áldozatává lett. A vizsgálat alkalmával az a gyanú merült fel, hogy a léghajó nem véletlen szerencsétlenség következtében pusztult el, hanem bűnös merénylet okozta vesztét. Állítólag egy japán származású fiatal ember is teljesített szolgálatot a léghajón. Ez japán nemzeti érdekből tüzet okozott a léghajó hátulsó részén és ez okozta pusztulását. A vizsgálóbizottság állítása szerint valószínűleg az amerikaiak másik léghajója is ilyen módon pusztult el néhány évvel ezelőtt.

Terjesszük a
„Magyar Nép”-et!

Tiltakozik a Magyar Párt.

Lapunk más oldalán ismertetjük azt az ár-
talmas szándéku mozgalmat, amelyet Vajda
Sándor volt miniszterelnök a kisebbségek
indított.

Minden hatás ellenhatást szül: Vajdáék

lárhája nemcsak az üldözötteket riasztotta
le, nemcsak idehaza kellett példátlan izgalmat,
hanem a távoll szemelelkben, a külföld elfoga-
laltan közvéleményében is megbotránkozást
hivott ki.

A jóhiszemű magyarságnak nem lehetett
kétsége aziránt,

mozgalom

ellen a Magyar Párt is erélyesen fel fogja emelni
tiltakozó szavát.

A tiltakozás megtörtént, a Magyar Párt
kiáltványban hozta nyilvánosságra határozatát.

A megrázó erejű, de minden megállapítá-
sában igaz, tárgyilagos kiáltvány a következő-
képpen fordul egyfelől a közvéleményhez, más-
felől a kormányzathoz.

1. A Magyar Párt többnapos értekezlete
behatóan megvitatta a romániai kisebbség
helyzetét s megállapította, hogy a román saj-
tóban és gyülekezetekben hosszú idő óta a
magyarság ellen uszítás sorsunkat egyre elvi-
selhetetlenebbé teszi. Ez az uszítás már olyan
közhangulatot teremtett, mely a legkimétele-
nebb közigazgatási tulkapásokat eredmé-
nyezte, annyira, hogy népünk gazdasági meg-
élhetését, általános műveltségi színvonalát és
nemzeti érzését is a legkomolyabban veszé-
lyezteti.

A Magyar Párt összes képviselői és sze-
nátorai kénytelenek a legnagyobb megdöbbe-
nésüknek kifejezést adni afölött, hogy a két-
ségtelen nemzetiségi izgatást jelentő uszítás
ellen az ügyesség egyetlen egy esetben sem
indított bűnvádi eljárást, a kormányzat pedig
e cselekmények megismétlődésének megaka-
dályozására nem intézkedett.

2. A magyar kisebbség kötelékébe tartozó
közalkalmazottaknak a szolgálatból való elbo-
csátása egyre tovább tart. Az államnyelv tu-
dásának hiánya ma már bevallottan is ürügy
a magyar származásuaknak az utcára való ki-
tételére. Hivatalos iratokból megállapítható,
hogy számos esetben a nyelvizsgák mellőzé-
sével csupán magyar származásuk miatt fosz-
tanak meg közalkalmazottakat állásaiktól.

3. Az az áramlat, mely legújabbán a ma-
gángazdaságok keretén belül a boldogulás le-
hetőségét elvenni törekszik és amely Vajda
Sándor volt miniszterelnök nyilatkozatával
jutott kifejezésre, a romániai magyarság köré-
ben mély megdöbbenést keltett, mert mindez-
ideig komoly számbavételt igénylő politikus
részéről ilyen állásfoglalást nem tudott elkép-
zelni.

Mindig határozottan követeltük és köve-
teljük az aránylagosságot a közhivatalokban,
de a szabadfoglalkozások terén nem állíthatók
fel ilyen korlátok. Annál kevésbbé, mert a
kormányzat évről-évre minden elképzelhető
eszközzel apasztotta a magyar származásuak
létszámát. Minden olyan törekvés ellen, mely
a szabadfoglalkozások terén is az életlehetősé-
gek korlátozására irányul, a leghatározottab-
ban tiltakozunk, mert az nemcsak az emberi
jogokba ütközik, hanem egyenes ellentétben
áll az alkotmány és a nemzetközi szerződések
világos rendelkezéseivel úgy, hogy annak már
a megkísérlése esetén is kénytelenek lennénk a
világ közvéleménye elé tárni a magyar kisebbség-
hez tartozó román állampolgárok életfel-
tételét megátámadó törekvéseket. Az a még
tovább menő követelés, hogy a magánvállala-
tok köteleztesse a saját tőkájukkal alakí-
tott, saját munkájukkal és szakértelmükkel
vezetett ipari és kereskedelmi üzemekben ki-
vülről reájuk erőszakolt munkaerőket alkal-
mazni, a magyar munkásság és magánalkal-
mazottak kenyérkeresettől való megfosztását
célozza, ami ellen a legünnepeyesebb tiltako-
zásunkat fejezzük ki. Aki ipari és kereske-
delmi üzemek boldogulásának vagy kudarcá-
nak kockázatát hordozza, aki ezekben nagy
energiáját, tudását belefekteti s a végered-
ményben még egyéni becsületét is kockára
teszi, semmiképpen sem korlátozható belföldi
állampolgárságu munkatársainak a megvá-
lasztásában. Minden erre irányuló kísérlet a
vállalkozási szellem és termelő munkalehetősé-
g megfojtásával egyértelmű. Ezért is foko-
zott mértékben elítéljük, hogy a mai válságos
helyzetben ilyen gondolatok hirdetésével ne-
hezítik meg a kisebbségek békés, termelő mun-
káját és okoznak ezzel magának az országnak
is helyrehozhatatlan károkat. Különben is a
Vajda Sándor által hirdetett numerus valuchi-
cus már azért is megvalósíthatatlan, mert a

nemzetiségi hovatartozás bevallásának szabadságát semmiféle szabály nem biztosítja, hanem az érdekeltek akarata ellenére teljesen önkényes hatósági megállapítások erőszakosan határozzák meg a nemzetiséget és így előállhat a helyzet, hogy *magyar származása miatt elveszíti állását olyan állampolgár is, kinek gyermekét nem magyar származása címén kizárják a részben anyanyelven oktató magyar iskolákból.* Egyébként Vaida maga is jól tudhatja, hogy a közszolgálatok különböző ágazataiban a magyarság távolról sem éri el azt az arányszámot, melyet országosan képvisel. Tiltakozó szavunkat tehát *a világszerte elismert emberi jogok védelmére emeljük fel.*

4. A magyar kisebbséghez tartozó állampolgárok részéről az adóztatás egyenlőtlensége országosan ismert és felpanaszolt tény, a most folyó adóvégrehajtásoknak *szinte elképzelhetetlen embertelen módjai is legfőképpen reájuk sujt le.*

A csendőrségi közegek részéről egyre gyakrabban elkövetett kegyetlenségek még a román sajtóban is heves tiltakozásokat váltanak ki, de *a magyar lakosságú vidékeken elviselhetetlenné teszik a nép mindennapi életét,* mert a multban legtöbbször hiábavalóknak bizonyultak a megtorlásra irányuló panaszok. A közigazgatási közegek számtalanszor a legdurvább módon *kulturális tevékenységünket s még a vallásos jellegű egyesületeink működését is megakadályozzák.* Az értekezlet nagy megdöbbenéssel fogadta azt az értesülést is,

hogy egyik Treiscaune-megyei primpretor, felső intézkedésre hivatkozva, a „román eredetű, de elmagyarosodott“ *székelység visszatoránosítása érdekében büntetés terhe mellett* idős férfiak és asszonyok részére esti tanfolyamok kötelező látogatását rendelte el, mely intézkedés minden törvényes alapot nélkülöz, s világot vet arra, hogy hova fajult el a hatalmaskodás.

A közoktatásügyi miniszter már nem elégzik meg a származás önkényes megállapítását jelentő névelemzéssel, hanem *egész falvak, vagy vidékek székely lakosságára rásúti a román származást,* vérvizsgálatokkal tudományoskodó közigazgatási közegek segédlete mellett, aminek nyilvánvalóan az a célja, hogy elenyésző arányban tüntesse fel a magyarságot és *e címen megfossza a békeszerződéssel kapcsolatos kisebbségi szerződésben elismert jogoktól is.*

5. Az értekezlet feltétlenül szükségesnek látja, hogy a parlamenti csoport *minél sürgősebben a miniszterelnök elé tárja a fentieket* és a magyarság folytonosan súlyosbbodó helyzetét, annál inkább, mert az eddigi tapasztalatok után ítélve, a parlamenti fölshózlalásoktól nem várható semmiféle sérelem orvoslása. Egyelőre csak azokat a problémákat fogja most feltárni, melyeknek megoldása immár elődázhatatlan létkérdés a romániai magyarság számára és ezek között *a közszolgálatból elbocsátott alkalmazottak nyugdíjjogosultságának elismerését a legelső sorban követelik.*

Belpolitikai hírek

Vajda és Maniu között ellentét van a kisebbségi kérdésben. Nehány hét óta jelszóvá vált Romániában a „numerus valachicus“ kifejezés. Ezt a kifejezést Vajda, volt miniszterelnök teremtette. Jelentése az, hogy Romániában a kisebbségeket csak számarányuknak megfelelően szabad érvényesülésre engedni és minden foglalkozási ágban a románoknak kell érvényesülniök. Vajda miniszterelnök eszméjének népszerűsítése érdekében Cluj-on a román

színházban előadást tartott. Az előadás alkalmával nagy tüntetést rendeztek a román diákok Vajda mellett. Ugy látszik, a nemzeti párt másik vezére, Maniu Gyula nem vallja ugyanazokat az elveket, mint Vajda Sándor. Maniu ugyanis kijelentette, hogy az igazi román nemzeti eszme érvényesülésének nincs szüksége ilyen erőszakos eszközökre, hiszen az Alba-Iulia-i határozatban is le van szegezve, hogy minden nemzet teljes szabadságot élvez ezen a földön. Maniu hírlapi cikkekben és nyilatkozatokban hirdeti, hogy erőszakos

eszközökkel nem lehet a románság helyzetén javítani. Bizonyos, hogy a két pártvezér között ez az újabb nézeteltérés tovább fogja fokozni az ellentéteket. Valószínű, hogy a kérdést a parlamentben is tárgyalni fogják. Ez esetben nagy érdeklődéssel várjuk, hogy a Vajda és Maniu között levő ellentét milyen új helyzetet fog teremteni a nemzeti párt állapotában?

A „Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Világképek

Uj adók. Az állam bevételeinek fokozása céljából a forgalmi adót emelni fogják. A cukor, kávé, petróleum és liszt fogyasztási adóját megrágitják. Hir szerint az új házakra is adót fognak kivetni.

Nyugdíjazni fogják az elbukott állami iskolai tanítókat. Az Országos Magyar Párt többiben tett lépéseket az iskolaügyi minisztériumban, hogy a nyelvvizsgán elbukott magyar tanítók ügyét, akik állami iskolákban teljesítettek szolgálatot, méltányos módon rendezék. Az utánjárásoknak eredményeképpen Anghelescu miniszter előterjesztést tett arra nézve, hogy az állami iskolák alkalmazásában levő és elbukott tanítók ügyét rendezzék oly módon, hogy kiutalva megfelelő nyugdíj illetményüket, helyezzék őket nyugdíjba. Ez a rendelkezés vonatkozik a tanárookra és óvónőkre is.

Ujból bezártak egy iskolát. Treiscaune megyében bezárták az Ilieni-i református iskolát. Okul azt hozták fel, hogy az iskolának nincs működési engedélye.

Hírlapi támadást intéztek Boros püspök ellen. Közöltük lapunk előző számában, hogy a magyar újságírók perének tárgyalásán Boros György unitárius püspök megrázóerejű tanuvallomást tett a Cornesti-i rombolásokról. A vallomás nem tetszik az Univerul című Bucuresti-i újságnak. Cikket írt a püspök ellen. A cikkben kifejti, hogy Boros püspök és az unitárius egyház, ellenségei a román államnak. A célzatos cikk egyébként tele van valótlanságokkal és egy állítása sem felel meg a valóságnak.

Kérjen mutatószámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

című képes gyermeklapból Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200. félévre 100. negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Megértő munka Reghin-ben.

A sok ellenségeskedés között örömmel és megnyugvással számolunk be arról, hogy Reghinben a román, magyar és szász iparosok megértő egyetértésben küzdenek az érdekeiket veszélyeztető bajok ellen. Közlebről gyűlést tartottak, amelyen a betegsegélyző intézet tulkapásai ellen tiltakoztak. A gyűlésen a három nemzetiség iparossága közös egyetértéssel határozati javaslatot fogalmazott meg a betegsegélyzővel kapcsolatos bajok ügyében. A nagy egyetértésben lefolyt tiltakozó gyűlés határozatát a kormányhoz fogják juttatni.

Nem szabad kétszer szavazni! Csibi János Gheorgheni-i fiatal embert vád alá helyezték, hogy a legutóbbi közigazgatási választáson kétszer szavazott. A bíróság öt napi elzárásra és ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

Nagy csalás történt a bányauji hivatalban. A Bucuresti-ben levő bányauji hivatalban nagy csalást fedeztek fel. Az eddigi vizsgálatok megállapításai szerint a hivatal igazgatója két főtisztviselő segítségével 25 millió lej összeget tulajdonított el. Az óriási csalás általános feltűnést keltett Bucuresti-ben.

Bírággal sújtják a községi tanácsosokat. A községi tanácsosok nagyon sok helyen nem teljesítik komolyan kötelességüket. Kelemen Ferenc, Szabó Jó-

zsef, Sárossy Mózes és Kopacz Lajos Ciceau-i községi tanácsosok többször egymásután távol maradtak a tanácsülésekről. A főszolgabíró jegyzőkönyvet vett fel a mulasztásról és a közigazgatási törvény idevonatkozó szakasza alapján ezer lej pénzbírsággal sújtotta a tanácsosokat. A megbírságot gazdák a büntetést megfélebbítették a Cluj-i revíziós bizottsághoz. A Cluj-i revíziós bizottság azonban elutasította kérésüket, kimondva, hogy a községi tanácsosoknak el kell járniuk rendszeresen az ülésekre, vagy pedig távolmaradásukat elfogadhatóan kell igazolniuk. A községi tanácsosok tehát vegyék komolyan megbízatásukat, mert mindentől eltekintve, fontos érdekek fűződnek ahhoz, hogy a magyar községi tanácsosok minden ülésen résztvegyenek.

Meg fogják hosszabbítani az ostromállapotot. Az ostromállapotot elrendelő királyi rendelet hatálya március 15-én megszűnik. Tekintettel arra, hogy a kormány tovább is ezt az állapotot akarja fenntartani, a legközelebbi minisztertanácson törvényjavaslatot fognak megszövegezni az ostromállapot meghosszabbításáról. Ezt a parlament elé terjesztik, hogy jóváhagyja. Terv szerint hat hónappal fogják az ostromállapotot meghosszabbítani. Ezalatt a lapok is cenzura alatt fognak állani.

Kulturnapok Somes megyében.

A Somes megyében megindult dicséretes kulturális munkáiban újabb öröndetes eseményekről számolhatunk be.

Gyallay Domokos és dr. Szász Ferenc Somes megyének négy községét látogatták meg. Mindenütt előadásokat tartottak és megbeszélték a néppel az időszerű kérdéseket.

Bataban lelkes gyülekezett előtt tartottak előadásokat a kiküldöttek. A batai ünnepeken résztvett Gr. Bethlen Béla földbirtokos, a Sic-i ref. egyházmegye főgondnoka is. Bataban Gyallay a felnőttek oktatásáról és a magyar abc ismeretének fontosságáról beszélt. Dr. Szász Ferenc a haladó gazdálkodás tanításainak alkalmazására buzdította a jelenlevő földműveseket.

Reteag-on Gyallay Domokos színes visszaemlékezést mondott Brassai Sámuel Reteag-i tartózkodásáról. Ezzel kapcsolatban felhívta a Reteag-i magyarság figyelmét a tanulás és haladás szükségére.

Ciresoia-ban gyönyörű gyülekezeti várt a kiküldötteket a református templomban. Itt Gyallay Domokos rámutatott arra, hogy a községben épülő gyönyörű iskola és kultúrház nemcsak a gyermekeknek fog hajlékot adni, hanem a felnőttek is hasznát fogják látni, mert ott tovább művelhe-

tik magukat kulturális megmozdulások kapcsán. Dr. Szász Ferenc a gyümölcsstermelésnek olyan kérdéseit ismertette, amelyek a községi gyümölcsstermelők előtt kevésbé voltak ismeretesek. Arra buzdította a község híres gyümölcsstermelő népét, hogy a község körül levő kopár területeket nemes mogyoró bokrokkal ültesse be, mert ez igen jó jövedelmet fog biztosítani a lakosságának.

Arpasteu-n Gyallay Domokos arra mutatott rá, mit kell tenniük a szülőknek gyermekeik műveltségének biztosítása végett. Dr. Szász Ferenc pedig azokról az új gazdasági találmányokról és felfedezésekről beszélt, amelyeket minden kisgazda tud alkalmazni.

Árviz pusztított a Kraszna mentén. A télen hullott nagy hó olvadása aránylag kevés helyen okozott bajokat, mert a hó fokozatosan ment el. Az éjszakai fagyok alkalmával az olvadás megszűnt és nappal későn kezdődött meg. Salaj megyében azonban a Kraszna igen nagy pusztítást végzett a partmenti részekben. Igen veszedelmes áradás pusztított Simleul Silvaniei-n. Az áradás a város közepéig nyomult be, úgy, hogy az utcákon csak tutajjal lehetett közlekedni. A megindult jég-

zajlás sok helyen elpusztította a hidakat, az árvíz pedig elmosta az utakat. A vasuti közlekedés is szünetelt néhány napig a Kraszna környékén.

Aljas merényletet követtek el öt kisdíák ellen. Az Alba-Iuliai Majláth-gimnázium egyik tanulója, Strausz Gyula csomagot kapott Lupeni-ből. A csomagban egy ismeretlen jóakarója csokoládét küldött a kisdíák számára. A diák és négy társa megették a csokoládét. Rövid idő múlva nagy görcsök vettek erőt a gyermekeken. Azonnal orvost hívtak. Az orvos gyomormosást alkalmazott a diákoknál. Megállapította, hogy a csokoládé a sztrihnin nevű rettenetes méreggel volt megmérgezve s csak a gyors orvosi beavatkozásnak köszönhető, hogy nem halt meg az öt kisdíák. Érdekes dolgot állapítottak meg a vizsgálat során. Strausz Gyula apja néhány nappal ezelőtt névtelen levelet kapott, hogy ötvenezer lejt helyezzen el megjelölt helyen. Amennyiben ezt nem tenné, megölik gyermekeit. Valószínűnek tartják, hogy a névtelen levél és a mérgezett küldemény között összefüggés van.

Működik az adóhivatal Odorhei-n. A városban már napok óta folyik a legkimételetlenebb adóbehajtás. Üzleteket, vendéglőket, pincéket és munkahelyeket pecsételnek le az adóhivatal emberei.

Újabb szerencsétlenség történt a hargitai kőbányában. A hargitai kőbányában megint súlyos szerencsétlenség történt. A robbantás után alázuhán sziklák András István toplitái munkásra estek és úgy összeroncsolták, hogy egyik lábát le kellett vágni. Székely Dénes Cicioau-i munkás szintén megsebesült.

Tavaszi ültetés

idejében kell elvégezni, hogy biztos legyen a megfogamzás.

Árjegyzéket sziveskedjék azonnal kérni, hogy rendelésével ne készen.

Ambrosi, Fischer és Társai R.-T.

AIUD, Jud. Alba.

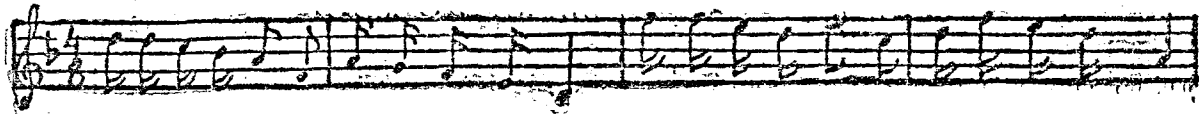
Székely dalok és dallamok.

Idevaló lányok mind szépek vagytok.

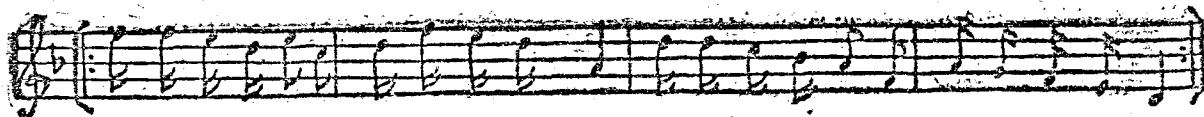
Vidáman, táncütemben

(Nóta.)

Gyűjtötte és kottába szedte: Sz. Tóth Vilmos.

1. Ide va-ló lá-nyok mind szé-pek vagy-tok. Mint a pi-ros ró-zsa, úgy el-her-ved-tok.

2. Ki-áll-tok a kert-be, ki a ka-pu-ba. On-nan né-zi-tek, hogy megy a re-gu-la.

2. Idevaló lányok tyúkot ültettek,
Egy tyúk alá harminchat tojás teltek.
Harminchat tojásból csak egy kalcas lett.
Idevaló lányok. — mi lesz veletek?

Jön a második belső kölcsönt! Nehány héttel ezelőtt közöltük lapunkban, hogy a második belső kölcsönt a kormány nem fogja kibocsátani és más megoldást fog keresni a szükséges összegek előteremtésére. A kormány most mégis úgy határozott, hogy kibocsátja a második, belföldi-kölcsön jegyzésére való felhívást. Azt remélik, hogy ilyen módon tíz milliárd lejt fog az állam bevenni.

Helyreigazítás. Kuhn Zoltán ref. lev. lelkésztől az alábbi helyreigazító nyilatkozatot kaptuk:

„A románok között erősen fejlődő szekták legyőzésére kért segítségül a gör. kol. lelkész, aki eredményes munkámat félreértve, engem is hívei sorába akart sorozni. Comsa aradi püspökhöz intézett kérdése, áttérszemnek ügyében, egyéni akoi volt, ami miatt megszakadt közlünk a barátság. Hangsúlyozom, hogy az eset ezelőtt három évvel történt, csak a mostani községi választások indították a furcsa lépésre, mivel a községtanács jogszerinti tagja én lettem a így az elnyomott magyarság képviselőjéhez jutott. Az ügy bírósági eljárás tárgyát képezi.

Vagyok tisztelettel:
Kuhn Zoltán.”

Megtalálták az orosz cárok szent kardját. A leningradi palota egyik szárnyában nagyobb átalakítást végeztek. Falbontás alkalmával lepecsételt csomagot találtak. A pecsét II. Miklós cáré volt. Kibontották a csomagot és kiderült, hogy a csomag az orosz cárok szent kardját rejtette. A kard markolatában mindég egy gyémántot foglaltatott az illető cár, valahányszor győzelmet aratott. 35 gyönyörű gyémánt disziti a kardot. A szovjet el akarja adni az értékes emléket.

Kirabolták a Sarmas-i adóhivatalát. A Cluj-megyében levő Sarmas község adóhivatalát ismeretlen tettesek feltörték és a kasszából 20 ezer lejnyi összeget vittek el. A rablás színhelyére azonnal detektívek mentek ki. A tetteseket nem sikerült elfogni.

Halálra ferrorozta magát egy gyermek. A Cluj közelében levő Feiurd községben Campian Nicolae gazdálkodó leánykája magára borított egy forró vízzel telt üstöt. A kis leányka súlyos égési sebei következtében meghalt.

Ingyen adjuk az ábécés könyveit!

Több oldalról kaptunk panaszos leveleket, hogy ábécés könyvünket az arra szorulóknak pénzért adják ki. Mindenki tudomására hozzuk, hogy ábécés könyveink teljesen ingyen állanak az érdekeltek rendelkezésére. Semmiféle címen nem lehet tehát az ábécés könyvek ért árat fizettetni. Valószínű, tévedések és félreértések történtek azokon a helyeken, ahol ábécés könyveinket pénzért bocsátották áruba.

Három hét óta alszik egy leány. A Timis megyei Parta község lakosságát különös eset tartja izgalomban. Egy kislány elaludt és három hét óta nem ébredt fel. A kislány állandó orvosi felügyelet alatt áll, hogy a hosszú álomnak ne legyen halál a vége.

A budapesti unitáriusok női választottak segédlelkészül. A budapesti Kohári-utcai unitárius templom segédlelkészévé Bedő Boriskát választották meg. A fiatal unitárius papnő erdélyi származású, apja Fogarason ügyvéd, a főtámasza az ottani magyarságnak.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan élhet meg egy háromholdas kisbirtokos?

— Fordítson több gondot a tyúkjaira, kétszerezze meg azok tojás-termelését. —

Ha megkérdeznők egy falu kisgazdáit, hogy honnan szereztek a pénzt, amiből olyan vigan füstölnek, száz közül kilenven azt felelné, az asszony adott el egy tyukot vagy tíz tojást és abból jutott a dohánnyra is. Ha meg azt kérdeznők meg ugyanazon gazdától, hogy kitakarította ki ma a tyúkólat, bizony mondom, őt sem felelné a százból. A falusi gazda lealacsonyítónak tartja a baromfiakkal való foglalkozást és sértésnek venné, ha valaki azt merné tőle kérdezni, segített-e az asszonynak tyukot ültetni?

Kedves kisgazda társaim, gondolkoztak-e vagy egyszer is azon, milyen hatalmas összeg jön be évente a falujukba ettől az elhanyagolt, kicsúfolt baromfiból? Ritka az a közepes nagyságú falu, amelyikbe a szárnyasokból és azoknak termékeiből a félmillió lej be se jönne évenként. Pedig szegény apró jószágok csak mostoha gyermekei a gazdáknak és valljuk meg őszintén, gyalázatos gondozásban részesülnek. Milyen boldogság volna, ha ezt a bevételt is meg tudnók kétszerezni anélkül, hogy a reájuk fordított kiadást sokkal kellene emelni!

Az alábbiakban azt fogom leírni, mit csináljon a kisgazda, hogy a kitűzött célt elérhesse: tyúkjából jobban pénzelhessen!

Cseréljünk kakast!

Egyike a legnagyobb bajoknak az, hogy talán 100 év óta mindig ugyanaz a tyúk és kakas ivadéka marad tenyésztésre egy gazdánál, amiáltal az állomány elsatnyult és elkényesedett. A korai, rendszerint márciusi kotláljából meghagyott az asszony 5—6 jércét és ugyanabból meghagyta a leghetykébb s legjobban kukorékoló kakast és elnevezte Pistának. Amikor Pista egy éves lett, akkor az öreg Jancsi kakasból jó levest főzött és ezután 4—5 évig Pista lett az úr a 10 tyúk felett. Ő termékenyítette meg az öreg kotlót, vagyis a nagymamáját, a fiatal tyúkot, vagyis a saját édesanyját, a jércéket vagyis az

édes testvéreit. A következő évben sorra jöttek a leányai, majd az utána jövő években az unokái és dédunokái. Azokat is mind ő vitte fajfenntartásra. A végén az egész törzs elsatnyult, rossz tojók lettek a tyúkok, a tojásaik közül sok marad zápon, mert a természet törvénye szerint a hibákat az apák és anyák még fokozottabb mértékben átörökítik, ha egymással rokonságban vannak.

Ha egy ilyen hávarba beült a baromfivész, akkor rendszeren az egész állomány néhány napon belül eldöglött, mert a sok rokon kötelék miatt, az állománynak semmi ellenálló képessége sem volt.

Véssük jól emlékezetünkbe, sohase használjunk kakast a vele rokonságban levő tyúkoknál, hanem vagy vegyünk vagy cseréljünk kakast, lehetőleg más községbeli ismerőssel, amelyik nincsen rokonságban a mi tyúkjainkkal. A szomszédságból nem ajánlatos cserélni, mert sokszor előfordul, hogy a tyúkunk megtermékenyülés végett átrepül a harmadik szomszéd kakassához is és így azzal is rokonságba kerül állományunk.

Készítsünk megfelelő ólat a tyúkok részére!

A másik nagy gondatlanság, amit a baromfiakkal szemben elkövetünk az, hogy nem építünk részükre megfelelő ólatot, hanem vagy a füstös padlásra, vagy a sertésól tetején hálnak és legtöbbször az ülökéjük alatt arasznyi vastag rétegben fekszik a trágyájuk, ami melegágya a betegség csiráinak és az élősködők petéinek. Csak egy kis anyagi áldozat és két napi munka kell és olyan tetszetős, meleg helyiséget építhetünk az apró jószágoknak, amilyen nekik éppen megfelel. Fődolog az építésnél, hogy az ól délre néző oldala magasabb legyen és azon legalább két olyan ablakot helyezzünk el, ami kinyitható legyen. A világosság és a jó levegő eleme a baromfiaknak, ezt megadhatjuk, mert nem sokba kerül és bőségesen megfizet érte.

Tudnunk kell, hogy egy négyzet méter területre 5 tyúkot számíthatunk, így az ólat a tyúkjaink számának megfelelő szélességben és hosszúságban építjük. Az ól déli oldalának a magassága 2 méter, az északi oldala 150 centiméter lehet. Az ilyen ól fedelének az esése megfelelő és még a nagynövésű ember is be-mehet takarítás céljából, amit mindennap meg kell tenni, ha eredményesen akarunk dolgozni.

Az ól padlója lehet döngölt agyag, amit időnként átvizsgálunk és a fürdő jukakat amit a tyúkok vájnak, kitöltjük. Az oldalak lehetnek deszkából, boronából, vályogból vagy vert agyagból, a fő, hogy a szél ne fujjon rajta keresztül, ezért télre tapasszuk be. A tetőzet is kikerüli, akár zsuppszalmából, akár lekötött tengeri szárból, nem is szólva, a drága cserép, vagy zindely fedélről. Az ülőrúdak 80 centire a földtől úgy kell elhelyezni, hogy azt minden egyes alkalommal kivehessük és megtisztíthassuk, mert az élősdiék rendszeren ide bújnak nappal és csak éjjel másznak fel a baromfiakra. Rossz ládából csináljunk néhány tojófészket is, így mindig egy helyre fognak tojni a tyúkok.

Valahányszor mos az asszony, mindig mossa le forró lugos vízzel az ülőrúdat, az etető és itató edényeket. Minden hónapban egyszer meszelje ki az ólat kívül és belül, nem sajnálva a meszet a farészekről és a padlótól sem. Ha az elmondottakat betartják, úgy elkerülhetik a baromfivész pusztítását, a tetük elszaporodását és a meszesláb keletkezését.

A meszesláb egyik állatról a másikra ragad, mert azt egy élősdi állat okozza, amely rokona a rühnek. Alig van falusi udvar, ahol ezt a betegséget ne láthatnók. A legtöbb asszony azt hiszi, hogy ez öregség jele és nincsen szükség semmi orvoslásra, pedig ez a szabad szemmel nem látható állatka, a nagyító üvegen nézve egészen jól látható, amint mozog. A bőr alatt él és onnan táplálkozik, ami eröss viszketést okoz, a láb pikkelyei megduzzadnak és olyanná válnak, mint a fenyőtoboz. Az állatot nagyon izgatja és ezáltal a tojásképzést megakadályozza. Az ilyen fertőzött állatokat ha megültetik, azok a tojásokat sokszor összetörik, mert fájdalmukban állandóan mozognak. Ezt a betegséget csak tisztasággal tudjuk elkerülni.

A beteg lábat meleg vízben kell áztatni, szappannal jól megpuhítani, azután fele zsír, fele kén virág keverékkel jól bedörzsölni. Két-

Grippa

megelőzésére használjon Togat, 3 tablettáig naponta. — Teljes siker.

Grippa megbetegedés

soha gyorsan gyógyít a

Togat

Élőmenten fájdalomcsillapító és
bakteriumölő.

A Togat — egyszerű és biztonságosnál fogva — mint kitűnő belső fertőtlenítő erősen lázcsökkentő hatású.

A betegség kiújulásától megóvja Ont a rendszeres Togat használat. — Kérdezze meg orvosát.

Gyógyszertárakban és Drogériákban. Lel 52. — és Lel 180. — A Togat-tabletta svájci készítmény.

naponként meg kell ismételni a bekenést és akkor tíz nap múlva a meszes burkolatot a körmünkkel szépen lefejtjük, mire az állat meggyógyult. Én közönséges koci kenőccsel kezeltem két kakast és ötszöri bekenésre meggyógyultak. Kérem, kedves gazdatársaimat, ne nézzék ölbetett kézzel szegény tyúkjai szenvedését, hanem orvosolják, mert mint előbb is mondtam, a meszesláb nem az öregség jele, hanem fájdalmas betegség.

Az elhullott baromfiakat soha se vessük a kutyának, vagy dobjuk a trágyadombra, mert ezáltal a betegséget tovább terjesztjük. Különösen figyelmeztetem a falusi gazdákat, soha se adják az esett vagy beteg állatjukat a cigányoknak, mert ezek a betegségek legve-

szedelmesebb terjesztői. Az ilyen cigány népesség tudja, hogy ha például Nagy Jánosnál megdöglik egy tyúk, vagy malac, azt ő egy pakli dohányért megkaphatja, így amikor senkise látja, egy kis darabocská dög húst oda dob egy egészséges állatnak és 8—10 nap múlva újra nagy alázatossággal megjelenik, mert úgy hallotta, esett jószág van gazda

uramnál. Kergessük el mindég a házunk tájáról a dögevő cigányt, mert az egészséges állatainkat is megfertőzi, hogy újabb döghusra tegyen szert.

Minden elbullott baromfit égessünk el szénné, mert ez a legbiztosabb pusztítója minden betegség csirának.

Bodor Kálmán.

A lótenyésztés, a fogatsport és a magyar kutyatenyésztés nagyarányú bemutatkozása a budapesti mezőgazdasági kiállításon.

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár iránti nagy érdeklődést ez évben is előnyösen fokozza az a körülmény, hogy a lókiállítás-hoz kapcsolódva, nagyszabású országos lovasmérkőzéseket, látványos, változatos lovasjátékokat rendeznek. Ezekon kívül minden kiállítási napon díszes fogatbemutató lesz és a fogatok díjhajtásai, szépség- és akadályversenyeken is mérkőzni fognak egymással. Az ugrató-versenyeken és díjlovagláson előreláthatóan résztvesznek az összes hírneves magyar urlovasok és urlovasnők. A kiállítás lovaseseményei nemcsak a belföldön számíthatnak általános érdeklődésre, hanem különösen a kiállítás nagyszámú külföldi vendégei fogadják évről-évre nagy elismeréssel ezt a látványos programot, amely a világhírű magyar ló kiválóságát és sokoldalú használhatóságát meggyőzően bizonyítja. Ennek tulajdonítható, hogy ez évben is már most igen élénk a külföld érdeklődése a budapesti mezőgazdasági kiállítás iránt és különösen azt tudakolják a külföldiek, hogy lesz-e ez évben is lókiállítás és ezzel kapcsolatos lovasportesemények? Egyaránt érdeklik őket a hátas és hámos lovak, a concoursok ki-

váló sportteljesítményei és a díszes szerszámozású magyaros fogatok, amelyeket mindig szívesen és nagy elismeréssel tekintenek meg. Az ezévi mezőgazdasági kiállítás lovassport-eseményeire már nagyban folyik a trenírozás, annál is inkább, mert a fogatversenyek jelentkezési határideje már március 5-én lejárt.

Népszerűsége számíthat az idekiállítás kutyabemutatója is, amelyen az ebtenyésztők nagy felkészültséggel vesznek részt. Különösen nagyszámú bejelentés érkezett a kedvelt magyar kutyafajtákból, a külföldön is felkapott pulik, pumik, komondorok és kuvaszok pompás példányokkal lesznek képviselve. Népes lesz a vadász- és rendőr-kutya, foxterrierek csoportja is, mivel az ebkiállítás keretében vadászkutya és rendőr-kutya bemutatót, patkányfogó- és kotorékversenyeket is rendeznek. A kutyakiállítás jelentkezési határideje március 1.

A bejelentéseket a fogatversenyekre és a kutyakiállításra a mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságához kell intézni (címe: Budapest, IX., Köztelek-utca 8., Telefon 886—85, 866—01 és 866—05).

Megjelent a „Mezőgazdasági Szemle” 2-ik száma. A Mezőgazdasági Szemle 1935. évi évfolyamának 2-ik száma gazdag tartalommal jelent meg. A sok érdekes és hasznos cikk

közül ki kell emelnünk Deutsch Dezső cikkét. Ebben a nálunk legjobban bevált almafajtákat ismerteti. Ennek a cikknek különös jelentőséget ad, hogy elérkezett a gyümölcsfa ültetés ideje. Ennek a cikknek alapján mindenki megállapíthatja, hogy lakóhelyén melyik almafajta fog legjobban beválni. Érdekes cikkekben foglalkozik a Mezőgazdasági Szemle a kaliforniai paizstetű pusztításának kérdésével. Tarlózás, Haladás és Vadászat című rovataiban sok érdekes és színes cikket talál az olvasó. A Mezőgazdasági Szemle előfizetési ára egy évre 80 lej, megrendelhető a kiadóhivatal útján, Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

A Budapesti Nemzetközi Vásár hírei.

Mivel egy német, mint cseh-szlovák részről élénk érdeklődés nyilvánul meg a Budapesti Nemzetközi Vásár iránt, a magyar áruforgalom fejlesztése érdekében a vásár egy Németországot, mint Csehszlovákiát meghívta, hogy hivatalos kiállítás-sal vegyenek részt a folyó évi Budapesti Nemzetközi Vásáron. A Budapesti Nemzetközi Vásár nagyszerű tervpályázati kiállítását nagyszámú építész, művész, iparművész, kiállító és szakvállalkozó látogatta meg. A tervpályázati kiállítás megnyitására a Magyar Filmiroda hangosfilmet vet fel; amely február 21-től kezdve került a filmhíradó-

ban bemutatására. A tárlat február 17-én zárult.

Suvich olasz külügyi államtitkár úgy nyilatkozott, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásáron való hivatalos olasz részvételnek ez évben különös gazdaságpolitikai jelentőséget tulajdonít, mert ez a részvétel a római egyezményben teremtett gazdasági együttműködés egyik megnyilvánulásának tekinthető.

A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási igazolványai, amelyek 26 államban biztosítanak nagyarányú utazási kedvezményeket, most vannak sajtó alatt és március közepén fognak a magyar külképviseleti hatóságoknak, a vásár tb. képviselőinek és a nemzetközi utazási irodáknak megküldetni. Budapest és Bécs intenzívebb együttműködésének kérdése élénken foglalkoztatja az illetékes köröket. Eduard Heintl, volt osztrák kereskedelmi miniszter, a bécsi vásár elnöke, azt javasolja, hogy a bécsi és budapesti árumintavásárok, amelyek egy Bécsnek, mint Budapestnek rendkívül jelentős gazdasági és idegenforgalmi tényezői, kezdjék meg ezt az együttműködést. Kijelentette, hogy a bécsi vásár készséggel tervez társasutazásokat Ausztriából a Budapesti Nemzetközi Vásárra, annál inkább, mert ő maga személyesen ismeri a budapesti vásár rendkívül magas színvonalát. A budapesti vásár vezetősége örömmel vesz részt egy ilyen együttműködésben és szívesen rendez ugyancsak társas kirándulásokat a bécsi vásárra. A közel jövőben személyes tárgyalások indulnak meg a két vásár vezetősége között fenti terv megvalósítása érdekében. Nagyszámú albán kereskedőből álló csoport fogja felkeresni az idei Budapesti Nemzetközi Vásárt. Albánia ma Európa egyik legszerencsésebb országa: valutája stabil, deviza- és behozatali korlátozásai nincsenek, úgy, hogy a vásár kiállítóinak exportáruik elhelyezésére az albán kereskedőkkel való személyes kapcsolat újabb lehetőséget fog nyújtani. A vásárhoz megfelelő albán oltanyaggal rendelkezik. Kívánatra megküldi.

Egészséges, életképes, jó csontozatu állatot csak úgy nevelhet, ha már az anyaállatot is, továbbá az ujszülött növendéket is **PEKK**-el táplálja.

PEKK

naponta csak néhány baniba kerül s mégis ezreket hoz!

FREDERIC SPODHEIM & Co S. A.

Bucuresti I. Sft. Constantin. 4.

AGROTECHNICA, Cluj,

Cal. Regele Ferdinand. 8.

Vezérképviselet:

Erdély-bánát képviselet:

A „Pekk” felhasználása.

Számos olvasónk fordult az utóbbi napokban hozzánk, hogy a Pekk nevű D-vitaminos szerrel kapcsolatban írjuk meg pontosan, hogy a Pekket milyen állapotoknál és mely esetekben használják. Válaszunk e nagyon indokolt kérdésekre a következő:

1. Angolkórt (sántaság, lábzsugor) elhárítja és megszünteti.
2. Hizlalás alatt fellépő angolkórt (lezsugorodás).
3. Idősebb sertések csontlágylását megszünteti.
4. Csökött malacok fejlődését elősegíti.
5. Vemhes kocákat jó kondícióban tartja, malacaik életrevalóak, ellentállók.
6. Szoptatós kocák erőteljes malacokat nevelnek.
7. Malacok bőrgyulladását (korszóság) megszünteti.
8. Választott malacok és süldők fejlődését és súlygyarapodását elősegíti.

9. Megszünteti a malacok marakodását, kölcsönös fül- és farkragását.

10. Vemhes kancák, ha Pekket kapnak, erőteljes csikókat ellennek. Csikók angolkórját megszünteti.

11. Csikók fejlődését elősegíti.

12. Bányavérhas fellépését meggátolja.

13. Tehenek csontlágylását, nyalakodását, juhok gyapjárágását megszünteti.

14. Borjúk fejlődését elősegíti.

15. Megszünteti a baromfiak angolkórját, elősegíti a tollasodást és meggátolja a tojás lágy ellojását.

Fokozza a csirkék életrevalóságát és a betegségekkel szemben való ellenállóképeségét.

A Pekk napi néhány gramm fejenkénti adagolása mellett, körülbelül háromszoros mennyiségű Fator szénsavasmesztet is kell az állatoknak adagolni.

MULTORVÉNY

T E L U T Ó.

Hejhl kegyetlen Téalapó,
Szélparipán nyargaló,
Hősüveges kiskirály,
Nem fél téled senki már!

Nem leszel úr sokáig,
Havas subád megvásik,
Leesik nagy süveged:
Közeleg a kikelet!...

Nem csinálsz már tréfákat:
Jégvirágbokrétkákat,
Nem vacogatsz fogakat,
Zuzmarás ablak alatt.

Rakoncátlan Téalapó,
Prémes gunyád már fakó;
Csupa toldás, csupa folt,
Alig győzi a szabód!...

Elődalogsz nemsoká,
Az sem tudod, hogy hová,
S napsütötte bérc között,
Öblös pipád füstölög...

Vályi Nagy Géza.

A fehér egérke.

Kis fiú koromban nagyon féltém az egé-
ről és ha, kivált éjszaka, moszatolni hallottam,
még aludni sem bírtam.

Pedig volt ám nálunk egér, mert falu-
lyen laktunk, ahol a lakóházunk szomszédsá-
gában volt a magtár. — Az egérkéek főképpen
ott tanyáztak, de bizony el-eltévedtek onnan
a földszintes épület szobáiba is.

Minden szobában volt egérfogó és ha
valamelyikben reggel észrevettük a póruljárt
egérkét, volt öröm és ujjongás. Vittük az ud-
varra az egérfogót, odahívtuk a macskát s az-
tán eléjük ráztuk az egeret, amellyel a cirno-
sok valamelyike csakhamar el is bánt.

Egyszer a nagybátyám, aki szeretett
volna az egértől való félelemtől leszoktatni,
azzal lepett meg, hogy szép kis drótkalitkában
két fehér egeret küldött nekem. S ime, a hó-
fehér testű, pirosszemű állatkákat csakugyan
nem néztem azzal a rossz érzéssel, aminővel

a magtári szürke egereket. — Nagyon kedve-
sek voltak; az embertől nem félték; a kalitka
drótja közé tett csemegét vigan majszolgatták
s olyan barátságosan közeledtek a hívásra,
hogy lassankint teljesen hozzájok szoktam,
még meg is mertem őket simogatni.

Magam voltam az ápolójuk és mindennap
megkínáltam őket valami jóval. Kivált az
aszaltszilvába rejtett dióbelet szerették nagyon
és ha azt mutattam nekik, mindjárt kijöttek
a kalitkájukból, minthogy a kalitka ajtaját is
nyitva mertem hagyni néha-néha.

Volt egy pajtásom, aki annyira szerette
az én fehér egereimet, hogy mindennap eljött
és hozott nekik mandulát, vagy aszaltszilvás
diót.

Egyszer, amikor ez a kis pajtásom elment
tőlünk, a két fehér egérnek is nyoma veszett.
Eltűntek a kalitkájukból, amelynek ajtaja ak-
kor is nyitva volt. Ijedten és szomorúan gon-
doltam magamban arra, hogy vajjon nem
Gyurka vitte-e el a fehér egérkéket; de mon-
dani nem mertem. Hanem az elveszett állat-
káimat megsirattam. Minthogy hiába keres-
tük össze az egész lakást, nem gondolhattam
jót. Hisz a hívásomra most is csak eljöttek
volna, mint máskor tették, ha szabadon mász-
káltak.

Gyurka, a pajtásom, másnap megint eljött
és amikor a fehér egerekről kérdezősködött,
nem állhattam meg, hogy azt ne mondjam
neki: jobban tudod te, hogy hol lehetnek,
mint én.

Amikor megdöbbenését láttam, megbán-
tam, hogy szoltam, de már késő volt. A pajtá-
som elment és nem is jött többet hozzánk. Én
pedig megint csak azt hittem, bizonyosan
azért maradt el, mert rösteli amit tett.

Pár nap múlva kisöcsém azzal sietett hoz-
zám, hogy két egérfogóban is mozog egérke.
Rosszkedvű voltam fehér egereim miatt; bán-
tam is én a hitvány szürke egereket, amelyek-
től különben már úgy sem tartottam; hisz rég
megszoktam a kalitkás fehér egereket.

A kis öcsém nem hagyott békét, hogy vi-
gyünk az egérfogókat az udvarra, s szokás sze-
rint tartjuk jól a házi macskáinkat, amelyek
az egérfogó láttára nyávogva jöttek utánunk.
Tudták már, mit kapnak. Az egérfogóink kis
faszkevénykéek voltak, amelyek jól elrejtették
a beléjük került apró állatot, úgy hogy ha az
ajtaját felnyitottuk, ki kellett belőle rázni az
egeret.

Most is ezt cselekedtem, még pedig, hogy hamarabb készen legyek vele, tehát egyszerre ráztam egyet a nyitott szekrénykéken.

A következő pillanatban az ijedtség kiáltásával bámultam a földre. Mind a két szekrénykéből egy-egy fehér egér pottyant ki a nyávogó macskák elé.

— Jaj! Istenem!... rögtön felkapta őket egy-egy vérengző macska és nekem elszörnyedve kellett látnom, hogy szép kis egereimnek menthetetlenül végök! Az egyik macskát valahogy elcsiptem, de a zsákmányát azért el nem eresztette, hiába kérleltem, mikor pedig erővel ki akartam venni a szájából, jól megkarmolt. Vérző kezemet elrántottam s futni engedtem a kegyetlen kis tigriseket, az én fehér egereim elpusztítóit.

De a fájdalommat, amit a fehér egerek pusztulása miatt éreztem, még növelte valami, ami ennél a veszteségnél is sokkal rosszabbul esett.

Gyurka jutott eszembe, az én szegény, jó pajtásom, akit azóta sem láttam, amióta elárultam neki azt a csúf gyanumat. Már nem törődtem a fehér egerekkel, csak Gyurkával.

Futva-futottam át hozzá, amikor megláttam, könnyezve kérleltem:

— Bocssás meg nekem, Gyurkám!

Kitalálta, hogy a fehér egerekről van szó.

— Megkerültek! — kérdezte örvendezve.

Lesütöttem a szememet, úgy bólintottam, szóltanul. S aztán elmondtam a pajtásomnak, milyen furcsán jártam az egerekkel. Gyurka elérzékenyedett.

— Szegényké! Szegényké! — ismételte, de egyszerre kiderült az arca: — Az egereidet ugyan elvesztetted, de a barátodat visszakaptad — S erre megöleltük egymást.

Bársony István.

Hal is, halász is.

Bejárhatjátok széles e világot. Elmebetteket véges-végig, amerre a Duna, Tisza, Dráva, Száva kanyarodik, ahol a Maros, Szamos, Körös folydogál. Elnézhetek a Balaton partjára is. Azután kérdezzetek meg minden halászbembert, akivel csak találkoztok, vajjon látott-e olyan halat, hallott-e olyan halat emlegetni, aki hal is, halász is. Tudom, hogy na-
got bámul mindegyik!

— Ne bolondozz, kis öcsém! — mondaná az egyik.

— Ne tréfálj, kis hugom! — mondaná a másik.

— Ki látott már halat, aki halász is! — kérdené a harmadik és ki-ki nagyot kacagna. Mert csukát, harcsát, potykát, pisztrángot mindenik halász látott eleget. Ti is láttatok. De egyik sem halász. Csak a halászbember, aki ezeket a halakat halássza.

Bizony, nagyot kacagna mindegyik. És megvallom, magam is azt tenném, hogyha tulajdon szememmel nem láttam volna olyan halat, aki hal is, halász is. Ugy ám!

De sem a Duna, Tisza, Dráva, Száva, vagy a többi folyó, sem pedig a Balaton vizében. Nem igen hallották hírét.

En ezt a furcsa halat sokkal nagyobb vízben láttam. Abban a nagy-nagy vízben, amelyiknek tenger a neve.

Sokféle hal lakik a tengerben. Ott van a cápa is, a repülő fecskéhal, meg aztán a hering, csikóhal, tőkehal, tintahal, fűrészhál, kalapácshál. Laknak még olyan halak is a tengerben, akik éjjel világítanak. Valóságos lámpások ezek a halak. Ragyognak, szikráznak a sötétségben.

Valamennyi között azonban legfurcsább a békahal. Azért nevezik úgy, mert hasonlít a békára. Csakhogy sokkal nagyobb a békánál, meg nem ugrik, hanem uszik, mint minden hal.

A békahal arról nevezetes, hogy halat szokott fogni. Tehát hal is, halász is.

Nem valami szép hal. Tündér hozzá képest a mi ezüstös fényű pisztrángunk, meg a nagybajuszu harcsánk. A teste csaknem másfél méternyi hosszú, lapos és kerekded. A feje meg akkora nagy, hogy testének többi része szinte elenyészik mellette. A szája, ha kitér, olyan, akárcsak egy kapu és egyre-másra nyeli, falja az apróbb halakat.

Ezért aztán a kisebb halak nem igen mernek feléje közeledni. Ő azonban kifog rajtuk.

Hat hosszú tüskéje van a fején meg a hátán. A leghosszabb a szeme között emelkedik és a felső végéről rojt fityeg le. Ez a rojt szakasztott olyan, mint egy zabkalász. És vele csalogatja magához az apró halakat.

Nagy ravasz ő kelme! Amikor halat akar fogni, kapja magát és esőndesen meglapul a tenger fenekén. A halak nem igen veszik őt észre, mert a színe olyan, mint a tengerfenék iszapja: szürkésbarna. Ilyenkor meg se mo-

can, csak két nagy sárga szemét hunyorgatja. Nagy türelemmel lesi áldozatát. A halász is nagy türelemmel ácsorog a parton, amikor halat akar fogni.

Mikor a békahal azon veszi magát észre, hogy halacsák uszkálnak a közelében, nagy gyorsan a rojtját kezdi mozgatni.

A halacsák persze nem sejtik, hogy mi csoda veszedelmes ellenség fekszik a tenger fenekén. Vidáman evickélnek a vízben. De amint észreveszik az ide-oda hajladozó rojtot és azt hiszik, hogy valami enniváló, eleven kis jószág mozog előttük, nagy mohón nekiesnek és be akarják kapni.

Ez azonban a vesztüket okozza.

Az iszapban leelkedő békahal ugyanabban a pillanatban kitátja rengeteg nagy száját és hirtelen bekapja a megrémült halacsákakat.

Hát bizony ez a hal csakugyan halász is! A feje fölött fityegő rojtját csalétek gyanánt használja. Ezzel csalogatja magához a kíváncsi és éhes halacsákakat.

Erre a furfangos cselre bizonyosan a szükség vitte rá a békahalat. Mert igen fárlánk, rengeteg sok halat eszik és alkalmasint elpusztulna, hogyha nem csapna föl néha — halásznak!

Garády Viktor.

Meghalt a cigányprimások királya.

Magyarország leghíresebb cigányprimása, Berkes Béla meghalt. Berkes Béla nemcsak a magyar királynak volt udvari cigánya, hanem több külföldi uralkodó is gyakran hallgatta muzsikáját. A mostani angol trónörökös nagyapja ezelőtt ötven évvel sokat mulatott Berkes Béla muzsikája mellett. Az angol trónörökös nagyapja, aki akkor szintén trónörökös volt, anynyira megszerette Berkes Bélát, hogy egész zenekarával együtt minden évben legalább egyszer kivitte Londonba. Sőt, mikor király lett, akkor is minden évben meghívta Berkes Bélát Londonba muzsikálni. Berkes Béla életében magyar nemességet kapott Ferencz József királytól.

A híres cigányprimás nemcsak kitűnő muzsikus volt, hanem híres volt gerinces magyar magatartásáról is. A budapesti kommunista uralom idején történt, hogy az étteremben, ahol Berkes Béla magyar nótákat játszott, egy kommunista népbiztos lépett be. A népbiztos

követelte, hogy Berkes Béla hagyja abba a magyar nóták muzsikálását és játssza el a kommunisták nemzetközi indulóját. Berkes Béla hegedűjét levágta a cimbalomra és kivonult az étteremből. A jelenetnek szemtanuja volt Kun Béla is, a véreskezű kommunista zsarnok. Nem mert azonban semmit sem tenni a bátor primás ellen. Különös játéka a sorsnak, hogy Berkes Béla éppen akkor halt meg, amikor az angol trónörökös, akinek nagyapját olyan sokszor mulattatta, Budapesten volt.

Furcsa előjogok.

Az angol törvényhozás sokban különbözik a mi törvényhozásunktól. Az angolok ragaszkodnak régi törvényeikhez és hagyományaikhoz s ezért sokszor hoznak ugyan új törvényt, de a régi törvénynek is érvényben maradnak bizonyos intézkedései. Az angol nemesi családoknak különös előjogokat adományoztak az uralkodók a múltban és ezekkel az előjogokkal tulajdonképpen még ma is élhetnének, hogyha ebből nem keletkeznének ferde helyzetek. Így például egyik angol nemesi család a királlyal szemben teljesített nagy szol-

gálataiért 500 évvel ezelőtt azt a jogot kapta, hogy tagjai a király színe előtt alsó ruhában is megjelenhetnek, tehát nem szükséges előírással felöltözködniök. Természetesen furcsa dolog keletkeznék abból, ha ennek a családnak akármelyik tagja alsónadrágban és ingben járulna a király elé.

Jókedvű emberek gyakran használják ki az ilyen törvények által nyújtott lehetőségeket. Legutóbb megjelent egyik előkelő angol vendéglőben egy úr, a magával hozott nyers élelmiszereket átadta a pincérnek és kérte, hogy azokat készítsék el számára. A vendéglőben természetesen ezt nem akarták megtenni. Vita keletkezett, amelynek során a vendég szigorúan ragaszkodott ahhoz, hogy kívánságát teljesítsék. Végül is ittassnak vagy örültnek gondolták és rendőrt hívtak. A rendőrségen aztán kiderült, hogy valóban Angliában egy többszáz éves törvény jogot ad a szabadpolgároknak arra, hogy a magukkal hozott élelmiszereket bármelyik vendéglőben megsütsessék. Miután a tréfás angol a rendőrségen megkapta igazát, nem ragaszkodott ahhoz, hogy élelmiszereit elkészítsék.

Gumit készítenek krumpliból.

Labadow orosz vegyész eljárását találta fel, amelynek segítségével a krumpliból gumit lehet előállítani. Az eljárás most van kipróbálás alatt és megfelelő, tökéletesítés után bizonyára be fog válni. Az eljárás ma még nagyon bonyolult és hosszadalmas. Előnye azonban, hogy fel lehet használni a hulladékszamba menő krumplihéjat is. A találmány óriási lendületet fog adni a krumplitermelésnek.

Ravasz naplopó.

Megszólítja a gazdát egy csavargó, hogy nem tudná-e valamivel megsegíteni?

A gazda éppen krumplit szed ki és így szól a csavargóhoz:

— Pénzt nem adok fiam, de gyere segíts kiszedni a krumplit és munkádat megfizetem.

A csavargó erre így szól:

— Tetszik tudni, kérem, ezt a munkát nem tudom vállalni, mert nem tudom, hogy annak idején hova helyezték a krumplit a földbe. Ön mindenesetre jobban elvégzi ezt a munkát, mert tudja, hogy a tavasszal hova ásta el.

A szerkesztőábrti felelős

GYALLAY DOMOKOS

LETÜZÉS

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

L. I. Őszi barackot csak melegebb fekvésekben lehet termelni. Ezért nem ajánljuk, hogy északos hegyoldalt őszi barackkal telepítsen be. Az őszi barack különben is Erdélynek csak melegebb helyein díszlik jól. Ha már mindenképpen baracktermeléssel akar foglalkozni, próbálja meg a kajszi vagy nyári barackot. Ennek termelése magasabb fekvésekben is szokott sikerülni. De ezt sem szabad északos oldalakra ültetni.

P. K. Panaszolja, hogy szántóföldjén nagyon sok földi bodza van. Ennek kipusztítására legalkalmasabb mód az, ha a bodzászántóföldön lucernát termel.

Ugyanis a lucernát igen gyakran szoktuk kaszálni s mivel a földi bodza nem bírja ki a gyakori kaszálást, elpusztul. A földi bodza gyökerével mélyen behatol a földbe s vele szemben csak a lucerna veszi fel a versenyt, aminek eredménye a lucerna győzelme, illetőleg a bodza kipusztulása.

B. A. Ugy látjuk, hogy nem olvassa figyelmesen lapunkat, mert gyakran foglalkoztuk azon kérdésével, amelyet hozzánk intézett. Mint említi, szoptatók kocája megsántult s nem tudja, hogy milyen módon gyógyíthatja meg. A malacos kocák és hizó disznók lesántulásának okáról többször írtunk lapunkban s ez alkalommal ismételtelen közöljük, hogy a táplálkozási zavar vagyis az, hogy a disznó a takarmányban nem jut vitaminhoz, fokozza a lesántulást. Ezen pedig nagyon könnyű segíteni. Adjon az ilyen disznónak Pekkét s a beteg állat pár nap alatt meggyógyul. Mondhatni, minden számunkban foglalkozunk ezen kérdéssel s a jövőben az általunk írottakat gyakorlatilag is használja fel.

Sz. J. Ön tévedésben van, mert a gyöngyajak nem azonos az árvacsalánnal. A gyöngyajak magasra nő, kb. másfél méter magasra, míg az árvacsalán törpe marad s alig egy két arasznyira nő meg. Azonkívül az árvacsalán levelei szivalaknak és a csipős csalánra emlékeztetnek, addig a gyöngyajak levelei tenyeresen osztottak. Az árvacsalán virága nagy és fehér, a tarka árvacsalánnál pirosak, addig a gyöngyajak virágai aprók és rózsaszínűek.

Tömegbetegségek. Rheuma, csusz és isiász (ülőidegzsába) a legelterjedtebb betegségek közé tartoznak. A hivatalos statisztikák szerint különösen rheumában szenvednek nagyon sokan. Nevezett betegségek leküzdésénél kitűnően beváltak a Togat tableták. Több mint 6000 orvos rendkívül elismerően és dicsérettel nyilatkozott a Togat hatásáról.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a
kladóhivatal: Cluj-Str. Baron L. Pop
5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lejt.

SZÁZÉVÉNYEINK

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

A. K. Néaua, D. J. Cernatu, M. I. Sinersig, Sz. K. Recea, Sz. I. Albesti, Sz. I. Cetatuia, A. P. Chepet, L. I. Clopodia, K. F. Căpăd, J. L. Pachia, B. E. Silea, P. T. Aita-Media, Sz. J. Dornesti, K. B. Micula, Z. Sz. I. Cluj.

Sz. I. Cetatuia. Előző levele nem volt világosan címezve s azért indították meg címére a másik lapot. Most újabb értesítése után természetesen lapunkat küldjük címére, míg a másikat intézkedésünk alapján nem küldik tovább. Rokkant ügye elég körülményes s ezért legheylesebbnek tartjuk, ha közvetlenül dr. Pál Gábor képviselőhöz fordul felvilágosításért. Címe: Mereurea-Ciuc, jud. Ciuc, tehát Őnhöz elég közel van. Ha az évi díjat, vagyis 150 lejűt beküld, a naptárt azonnal megküldjük címére.

„ELŐFIZETŐINKHEZ”. Felkérjük azon olvasóinkat, akiknek a lapcímezéshez utca megjelölése is szükséges, hogy írják meg utcájuk román elnevezését, hogy címüket megfelelőleg átjavíthassuk. Ugyanis a posta a magyar címmel ellátott küldeményeket vagy nem kézbesíti ki, vagy pedig egyszerűen visszaulajja kiadóhivatalunkhoz.

Többiben figyelmeztettük hátrálékos előfizetőinket, hogy a díjakat küldjék be, mert ellenkező esetben nem áll módunkban a hátrálékosoknak lapot küldeni. Ezen felhívásunk nem hangzott el eredménytelenül, mert nagyon sokan kiegyenlítették hátrálékaikat, azonban még most is számon vannak olyanok, akik erről megfeledkeztek. Ez alkalommal ismételtten felszólítjuk azokat, akik még nem gondoskodtak hátrálékaik kifizetéséről, hogy ezt sürgősen tegyék meg, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk részükre a lapküldést megszüntetni. Olyanok is voltak, akik ígérték, hogy az év elején feltétlenül rendezik tartozásaikat, azonban ezek között is akadnak olyanok, akik ígéretüket

nem tartották be. Ezért tehát újólag figyelmeztetjük őket, hogy a hátrálékokat egyenlítsék ki.

Előfizetőink közül sokan panaszkodtak, hogy a könyvnapárt részükre nem küldték el, holott állításuk szerint hátrálékban nincsenek. Kiadóhivatalunk ezen panaszokra pontosan átvizsgálta a reklamálók kérését s mondhatni, minden esetben elküldtük a naptárt. Az, hogy a naptár nem jutott kezükhöz, nem a mi hibánkból történt, mert mi, mint említettük, eleget tettünk ígéretünknek s hogy pontos előfizetőinket károsodás ne érje, a mi rovásunkra, ismételtten megküldtük. Tehát a naptárigénylő ne a kiadóhivatalunkban lássa a hibát, hanem más helyen.

B. I. Őnök volt igaza, mert az angol királyfi ereiben magyar vér is csörgedez. Egyik ősanja az erdélyi származású Rhédey Claudina grófnő volt. Rhédey Claudina Erdélyben van eltemetve, egyik székelyföldi faluban.

I. G. A magyar helységneveket zárójelben sem használhatjuk a szövegben. Eléggő fájdalmas ez reánk nézve.

L. R. Az új szövetségi törvényt most tárgyalja a parlament. Ha a törvényt megszavazzák a Magyar Népből részletesen ismertetni fogjuk. Az ellenzéki pártok különben nincsenek megelégedve a liberális, párt törvénytervezetével és így módosításokra van kilátás.

G. P. Örülünk, hogy képes ábecénket olyan eredményesen tudja használni gyermekei oktatására. Csakugyan úgy kell kezdeni, ahogy ön kezdte: először a könnyen felismerhető rajzokból kell a betűt levezetni s aztán biztatni kell a növendéket, hogy a többi rajzokat is igyekezzék megnevezni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: L. D. Hoghia 150 (a naptárt 2-szor is elküldöttük), Z. I. Oaia 85, K. B. Curtiuiseni 155, N. K. Vișoara 155, Sz. I. Tășnad 155, Sz. S. Ploesti 155 (r. 1934. dec. 31-ig), H. D. Sanpaul 155, A. L. Lueta de Jos 155 és 295 (r. 1935. dec. 31-ig), V. Gy. Iuda 300 (r. 1933. dec. 31-ig), K. F. Go-

ganvarolea 155, M. J. Saros 153, B. D. Imper 155 (r. 1934. dec. 31-ig), M. F. Vadas 155, id. F. I. Gheorgheni j. Ciuc 155 (r. 1934. dec. 31-ig), B. F. Biia 150, id. J. I. Unirea 155, özv. K. B.-né Lesmir 150 (a naptárt 2-szor is elküldöttük), özv. U. K.-né Sudurau 153 (naptár 2-szor küldve), S. T. Zernesti 85, F. J. Vulcani, jud. Brașov 455, B. A. Ludus 155, M. L. Mujna 300 (r. 1934. dec. 31-ig), Sz. F. Liorint 150, Ciresoaiaról: L. A. 150, D. M. 150, K. J. 300 (előfizetés rendben 1933. dec. 31-ig, még 150 lei fizetendő 1934. dec. 31-ig), J. M.-né 150, M. J. 150, M. J. 150, T. J. Ozur 150, A. M. dobi Biesad 300, F. E.-né Bretea-Romana 150, B. M. Teaca 150, F. L. n. Cluj 150 (r. 1934. dec. 31-ig), N. K. Apa 155, P. F. Belting 305, V. F. Ratesti 310, B. J. Sibiu 150, K. S. Galospetren 150, R. I. Camin 150, M. J. Damascuseni 150, Id. N. S. Luncaeni 150 (r. 1935. dec. 31-ig), K. F. Cadiseni 150, L. J. Avramesti 155, L. A. Dobosoni 150, N. F. Turda 150 lei.

APRÓHÍRDESEK

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Vass Adolf szabadalmi ügyvivő Cluj, Str. Grigorescu 112.

Cluj város közelében eladó 5000 m² alapterületű telek, 2 szoba konyhás és 1 szoba konyhás alápincézett házzal, műkertészetnek, tejgazdaságnak, baromfityészetnek, állatexportöröknek kiválóan alkalmas. Állandó autóbussz közlekedés főtértől negyed óra járás. Bővebbet Torday építész-nél, Cluj, Str. Iorga 3.

Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!

Jó szerződés erőt jelent.

A nemzetközi tárgyalásokban, amelyek szünet nélkül folynak, egyre nagyobb erőt képvisel az a szerződés, amelyet olaszok, magyarok, osztrákok Rómában kötöttek. A szerződés ereje abban van, hogy nemcsak politikai törekvéseket szolgál, hanem a felek gazdasági érdekeit is kielégíti. Ezt mind a három nemzet kormánya hangoztatja, de a tények is bizonyítják.

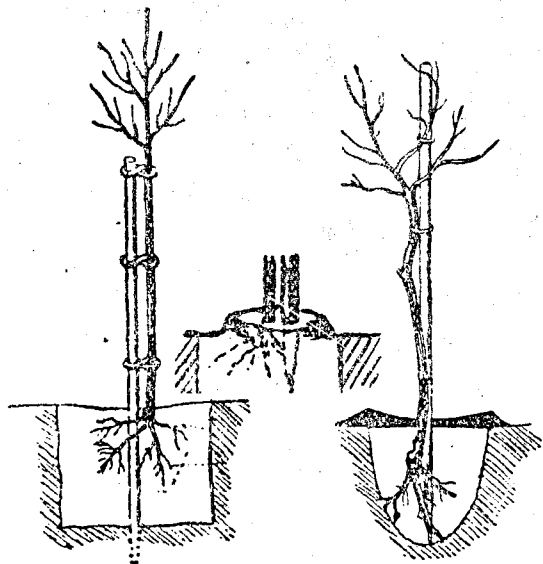
Ausztria ennek a szerződésnek a megkötése előtt játékszere volt a nagyhatalmaknak, színhelye a véres, belső zavaroknak. Most pedig gazdaságilag váratlan erőre tett szert, politikai sulya pedig állandóan növekszik. Az osztrák kancellár, Schuschnigg, a múlt héten látogatást tett a francia és angol kormányoknál s mindkét helyen nagy megbecsüléssel tárgyalták meg vele nemcsak Ausztria, hanem Középeurópa rendezésének kérdéseit. Az osztrák kancellár a tárgyalások folyamán a római egyezmény szellemében járt el s a magyar és olasz kormányokkal is állandó érintkezést tartott fenn.

Tanuld meg!

Hogyan kell ültetni a gyümölcsfákat?

A gyümölcsfák ültetésénél a legnagyobb hiba, hogy a fiatal gyümölcsfa csemetét nagyon mélyre ültetik. A gyümölcsfa gyökerei segítségével is lélekzik. Ha a gyümölcsfa gyökere nagyon mélyre kerül, nem tud lélekzeni a gyümölcsfa, megfullad és elpusztul. Ültetésnél tehát arra kell ügyelni, hogy a gyümölcsfa csemete gyökere a talaj megülepedése után csak olyan mélyen kerüljön a földbe, mint ahogyan a fajscolában

állott. Képeinken bemutatjuk, hogy miképpen fest a helyesen és helytelenül ültetett gyümölcsfa? A baloldali képen helyesen ültetett gyümölcsfa csemetét látunk megülepedés után, a jobboldali kép helytelenül ültetett gyümölcsfa csemetét mutat be. A közbülső képen látjuk, hogy közvetlenül ültetés után a facsemeté 5—10 centi-

méterrel a föld felszíne fölött kell, hogy álljon. Hogy a gyökerek ne száradjanak ki, kis töltést emelünk a fa töve körül, a föld színére. A talaj megülepedése után a töltés teteje egyszínbe kerül a talajjal és sekély tányér keletkezik a fa körül, amint az a baloldali képen látszik.

Sokkal kisebb hiba, ha a fát magasabban ültetjük, mint ahogyan a fajscolában állott, mintha mélyebbre helyezzük. A mélyen ültetett fa nem fejlődik, rendszeren elpusztul, de ha meg is él, nagyon lassan fordul termőre és soha sem fog bő termést hozni. Vigyázzunk tehát faültetés alkalmával arra, hogy a facsemete gyökere mostani tanításunknak megfelelően kerüljön a földbe.

Házilag készíthető üdítő ital.

Az egyoldalú téli táplálkozás következtében tél végére vagy tavasz elejére a legtöbb ember szervezete legyengül. Ezt ha közvetlenül nem is érzi az ember, többféle dologban nyilatkozik meg. Ilyenkor az ember fogékonyabbá válik a betegségek iránt. Nem tud úgy dolgozni, mint máskor. A jelenség oka az, hogy a téli étrendből sok olyan anyag hiányzik, ami a szervezetnek nélkülözhetetlen. Így elsősorban téli étrendünkben sokkal kevesebb vitamin van, mint a nyári-ban. Hiányoznak azonkívül az ételekből azok az anyagok, amelyek a bélműködést szabályozzák és az emésztést elősegítik. Amerikában nagyon érdekes házi-italt készítenek ezeknek a bajoknak a leküzdésére. A savanyu káposzta levét összevegyítik tejjel és ezt, mint üdítő és erősítő italt használják. Az ital sok vitamint tartalmaz, előnyösen hat az emésztésre és elpusztítja a bélben levő káros csirákat.

A savanyu káposztának, illetőleg a savanyu káposzta levének kiváló hasznáról már sokszor írtunk. Mai ismertetésünk a káposztalének legújabb felhasználási módjára tanítja meg olvasó-

A rossz írás gyilkos mérreg,
Jó írásból lelked éled.
Jó írás kell? Minden héten
Olvashatsz a Magyar Nép-ben.

inkat. Sokan talán idegenkedve fogadják, hogy a káposzta levét tejjel vegyítve kell fogyasztani, mert a köztudatban a káposztalé és a tej nem egyeznek egymással. A valóságban azonban a helyzet az, hogy a káposztalé által a tej tulajdonságai olyanformán változnak meg, mint ahogyan az a tej megsavanyodásakor történik. Vagyis az ilyen módon elkészített italt folyékony aludtejnek nevezhetjük. Különbösen, ha valaki sehogy sem nyugszik bele ebbe az összevagyításba, használja tisztán a káposztalevet. Ez a szer régóta ismeretes és kitűnő hatásának bizonyul olyan embereknél, akiknek emésztésük rendetlen.

A magyar díszítés alapformái

Rózsalevelek

Uraszkala-terítő-sarokdíszítése (szárdíszítés)

A magyar díszítés alapformái.

Mondottuk, a virág és levél díszítésen kívül, fontos szerepet játszik a díszítésben a szár is, sehol azonban olyan hangsúlyozott fontossága nincs, mint a Székelyföldön. A szár vezeti a díszítést, legtöbbször inkább csak érezzük, a székely díszítésekben azonban mindig látjuk is sőt erőteljesen, néha szinte nyomatékosan jelentkezik, mintha művésze épen a szárra fordította volna a legnagyobb gondot. A szár lehet egyenes, hajlítot, hullámos, csavaros, ahogy a nép képzelete alakítja, gazdagítja.

Eddig két virágformával ismerkedtünk meg, a rózsával és a levélvirággal. Ezekon kívül igen nagy szerepe van a buzavirágnak, szegfűnek és tulipánnak. Ez a három virág körülbelül a XVI. századtól kezdve szerepel, míg a rózsza ősrégi díszítő forma.

Mai díszítésünkben a szárral és néhány levélformával foglalkozunk.

— Aszongya az ujság, felment a gabona ára.
— Föl ám, a kutyafáját. Személyesen mentem föl vele az adóhivatalba.